

Neptun kód (tanrendből):		BTMNDTHT33		
Az óra címe:		Oktató(k):	Tárgyjegyző:	
Észak háborúi a 16–17. században (Kora újkori egyetemes hadtörténet)		Nagy Gábor	Nagy Gábor	
Az óra címe angol nyelven:				
General Military History during the Early Modern Era				
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága (felhasználás más képzésben kóddal együtt):				
Az óra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat):	Beszámolási kötelezettség (gyak.jegy, kollokvium)	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel (kóddal):
szeminárium	gyakorlati jegy	2	2	
Az óra tartalmi ismertetése:				
A szeminárium tárgya Észak és a Keleti-tenger medencéjének hadtörténete a 16-17. században, röviden: a korai újkor északi háborúi. Részben a térség egykorú hatalmi szerkezetéből, részben a személyi feltételből adódóan a kurzus vázát a Svéd Királyság háborúi adják. A szemináriumon szó lesz a térség háborúin kívül a skandináv államok társadalmáról, gazdaságáról is. Tekintettel a NRCs és Lengyelország érintettségére, ismételten felidéződik az Oszmán Birodalom és vele Magyarország egy-egy történeti eseménye is.				
Az óra tematikája (12 hétre lebontva):				
1. Bevezetés, Skandinávia a 15. században 2. A Svéd Királyság kiválása az unióból, a dániai polgárháború, a svéd haderő átszervezése 3. A Keleti-tenger keleti medencéjének hatalmi viszonyai a század közepén 4. Az északi hétéves háború 5. A huszonötéves svéd-orosz háború 6. Az oroszországi „nagy rendetlenség”, svéd és lengyel beavatkozások 7. A svéd-lengyel háborúk (1562-1660 között) 8. Skandinávia a harmincéves háborúban 9. A svéd-dán háborúk (1611–1676 között) 10. Hadseregreformok a 17. századi Svédországban (II. Gusztáv Adolf, XI. Károly) 11. A nagy északi háború 12. zh				
Jegy szerzésének feltételei (pl. Zárthelyi, stb.):				
Részvétel az órai munkában, egy referátum elkészítése, a zh megírása.				
Kötelező irodalom (max. 3 tétel):				
Csikány Tamás: A harmincéves háború. Korona Kiadó, Bp., 2005 Nagy Gábor: <i>Det var en gång ett fattigt land</i> (Históriák a közép- és kora újkori Svéd Királyságból). Gesta, 2005:1–2., 49–99. A poltavai csata jelentősége a svéd és az orosz történelemben. Szerk. Miszler Tamás, Sashalmi Endre, Pécs, 2010				
Ajánlott irodalom:				
The Medieval Military Revolution: State, Society and Military Change in Medieval and Early Modern Society. Red. Andrew Ayton, J. L. Price. I.B. Tauris, 1998 Black, Jeremy Black, Jeremy: The Cambridge illustrated atlas of warfare: Renaissance to revolution (1492–1792). CUP, 1996				
Egyéb tudnivalók (pl.: tananyag, követelmények, stb. internetes elérhetősége):				

Neptun kód (tanrendből):		BTMNDTHT33		
Az óra címe:		Oktató(k):	Tárgyjegyző:	
Kora újkori egyetemes hadtörténet			Nagy Gábor	
Az óra címe angol nyelven:				
Warfare in Early Modern Age				
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága (felhasználás más képzésben kóddal együtt):				
Az óra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat):	Beszámolási kötelezettség (gyak.jegy, kollokvium)	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel (kóddal):
szeminárium	gyakorlati jegy	2		
Az óra tartalmi ismertetése:				
A tárgy elsődleges célja áttekinteni az európai haditechnika és hadviselés kora újkori fejlődését. Vizsgálja a késő középkori új haditechnikai eszközök elterjedését is, az egyes fegyvernemek szerepeinek változását a mezői hadviselésben, a várépítészet és az erődharcászat alakulását. Érinti a kora újkori Európán kívüli birodalmak hadtörténetét, különös tekintettel az oszmánoknak a 15–17. századi egyetemes hadtörténetben játszott meghatározó szerepére. A szemináriumi csoport tagjainak a „szűken értelmezett” hadtörténeti témákat a jelentősebb politika- és eszmetörténeti folyamatok tükrében kell értelmezniük. Foglalkoznak a hátszág kérdésével, a háborúknak a civil lakosság életviszonyaira, mindennapjaira gyakorolt hatásával, a háborús erőszak problémájával is.				
Jegy szerzésének feltételei (pl. Zárthelyi, stb.):				
Részvétel az órai munkában, egy referátum elkészítése, a zh megírása.				
Kötelező irodalom (max. 3 tétel):				
ÁGOSTON Gábor: Párhuzamok és eltérések az oszmán és az európai tüzérség 15–17. századi fejlődése között. In: <i>Történelmi Szemle</i> (XXXIV) 1992 3–4: 173–198.				
DOMOKOS György: Várépítészet és várharcászat Európában a XVI–XVII. században = <i>Hadtörténeti Közlemények</i> 1986/1. 47–110.				
KOLODZIEJCZYK, Dariusz: Az oszmán „katonai lemaradás” problémája és a kelet-európai hadszíntér In: <i>Aetas</i> 1999/4				
Ajánlott irodalom:				
ÁGOSTON Gábor: Történetírás és hadtörténetírás. Gondolatok a professzionális és népszerű angolszász hadtörténetírásról In: <i>Hadtörténelmi Közlemények</i> 119.2 (2006): 524-537.				
NAGY Gábor: „... <i>after sitt behag och som en kristlig konung...</i> ” Az egyeduralkodóhoz vezető út a XVII. századi svéd királyságban. In: A poltavai csata jelentősége a svéd és az orosz történelemben. Szerk. Miszler Tamás, Sashalmi Endre, Pécs, 2010, 3-27.				
POÓR János–NYÁRY Gábor: <i>Nyugat-Európa és a gyarmatbirodalmak kialakulásának kora (1500-1800)</i> . IKVA, Budapest, 1990				
Egyéb tudnivalók (pl.: tananyag, követelmények, stb. internetes elérhetősége):				